

opdatering

Årbog for Museet for Varde By og Omegn &
Ringkøbing-Skjern Museum 2013

opdatering

Årbog for Museet for Varde By og Omegn

& Ringkøbing-Skjern Museum 2013

© Forfatterne, Museet for Varde By og Omegn

& Ringkøbing-Skjern Museum 2014

Redaktion: Christian Ringskou og Tine Lorange

Korrektur: Harriet Ludvigsen og

Anne Sofie Vemmelund Christensen

Grafisk tilrettelæggelse: Tine Lorange

Fotos og illustrationer: med mindre andet er angivet

under de enkelte fotos og illustrationer tilhører

billedmaterialet i denne bog Museet for Varde By

og Omegn eller Ringkøbing-Skjern Museum

Alle kort, Danmarks Højdemodel og

ortofotos: ©Geodatastyrelsen

Skrift: Myriad Pro

Papir: MultiArt Silk 130 g

Omslag: Chromocard 250 g

Tryk: Strandbygaard Grafisk A/S, Skjern

ISBN 978-87-89834-85-6

ISSN 1903-9581

Kære Læser!

Velkommen til *opdatering* 2013. For fjerde gang udsender vi årbogen som et fælles skrift for Ringkøbing-Skjern Museum og Museet for Varde By og Omegn, og meget her ved er dermed blevet en tradition: Layout; Format; Den brede blanding af artikler om undersøgelser, udstillinger og historier, der bare er for gode til ikke at give videre. Men meget er alligevel sket siden vi i 2010 indledte dette samarbejde, og når denne bog udkommer, har de to museer en fælles arkæologisk enhed, Arkæologi Vestjylland, der fremover skal varetage alle arkæologiske opgaver i de to kommuner. Opmærksomme læsere af denne årbog vil vide, at samarbejdet mellem arkæologer fra Ringkøbing-Skjern Museum og Varde Museum ikke er nyt. De seneste år, har de faktisk skrevet den store artikel om årets arkæologi i fællesskab, og der har længe været systematisk erfaringsudveksling mellem de to museer. Nu har vi så en ny enhed, med alt hvad det indebærer af økonomiske og juridiske forpligtelser. Men heldigvis en ny enhed, med gode, erfarne kræfter, der bedre end nogen kender de to kommuners undergrund, lodsejere og kommunale forvaltninger. Så vi har store forventninger til den nye enhed.

Som ved de foregående årbøger, består denne også af en bred vifte af artikler, der giver et indtryk af den store variation i museernes arbejde. Der er naturligvis nyt fra museumsforeningerne og et indblik i noget af det meget

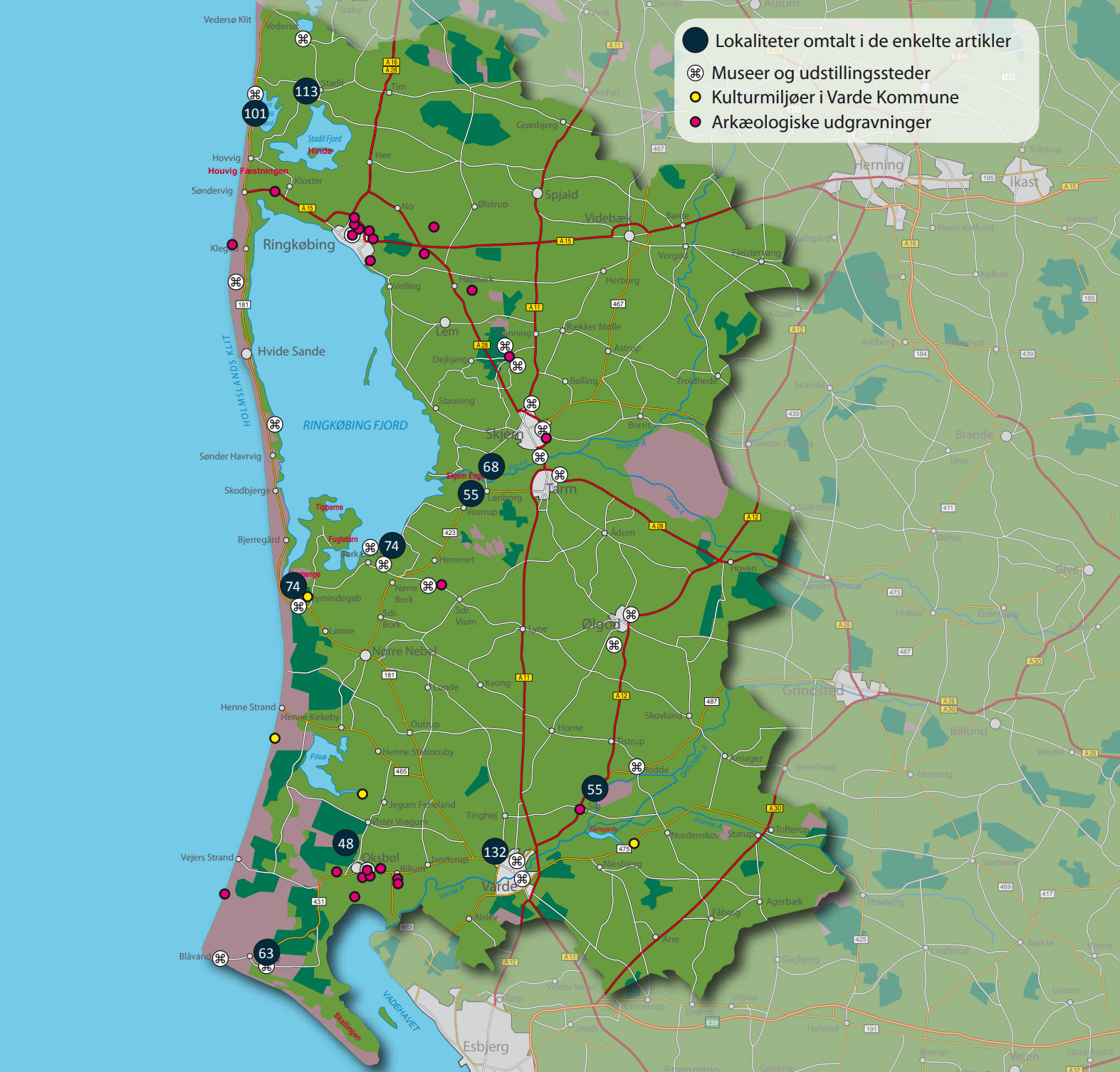
forskellige arbejde, der foretages på de to museer: Fra samlingsgennemgang, kulturmiljøbeskrivelser og arkæologiske udgravninger over konservering af malerier til historien om en tysk officer fra Anden Verdenskrig og den om et sølvkrus med låg, der bare rummer en fantastisk historie og dermed er den fødte museumsgenstand. En arkæologisk rejseberetning fra Bahrain er der også blevet plads til.

Foruden den brede vifte af artikler har vi også i år valgt at sætte lidt mere fokus på et enkelt emne. Efter tidligere at have behandlet Jernalder og Vikingetid i Vestjylland (2011) og Anden Verdenskrig i Vestjylland (2012) er det denne gang turismen vi sætter fokus på. Både i en stor artikel om turismens historie i Vestjylland og en række andre om museernes bidrag til den nutidige kulturturisme: Her er både en artikel om udvikling af økomuseumsidéen; en artikel om den nye hjorteudstilling på Strandgården; Provstgaards Hus; Brugerundersøgelser i Bork Vikingehavn og på Nymindegab Museum og artikler om et kommende Flygtningemuseum i Oksbøl og et nyt museumscenter i Blåvand.

Tak til museumsforeningerne, hvis medlemskab og køb af årbogen gør det muligt at udgive den; Tak til de mange bidragydere og til redaktørerne, der igen i fællesskab har skabt en årbog, som vi alle kan være stolte af at sende ud i Verden.

God læselyst

Kim Clausen og Claus Kjeld Jensen

- Lokaliteter omtalt i de enkelte artikler
- ☎ Museer og udstillingssteder
- Kulturmiljøer i Varde Kommune
- Arkæologiske udgravninger

Indhold

- 6 Museumsforeningernes årsberetninger**
- 14 Det store åbne museum**
Af Kim Clausen
- 25 Kurbad eller badeby**
Af Mariann Ploug
- 48 Danmarks Flygtninge Museum**
Af Anne Sofie Vemmelund Christensen
- 55 Herregårde og oplevelsesøkonomi i Vestjylland**
Af Mikael Frausing
- 63 Museumscenter Blåvand**
Af Mette Bjerrum Jensen & Claus Kjeld Jensen
- 68 Provstgaards Hus i hjertet af Skjern Å**
Af Sabine Jensen
- 74 Brugerundersøgelser på turiskysten**
Af Mette Bjerrum Jensen & Signe Diana Strandvig
- 85 Danmark en god mand**
Af John V. Jensen
- 95 Ringkøbing-Skjern Museum bag facaden**
Af Christian Ringskou & Lasse Justesen
- 101 Hjorten og skoven**
Af Christian Ringskou
- 109 Malerikonservering**
Af Michael Højlund Rasmussen
- 113 Årets bedste genstand**
Af Christian Ringskou
- 119 Kulturmiljøer i Varde Kommune**
Af Mariann Ploug & John V. Jensen
- 132 Isbjerg**
Af Mariann Ploug
- 140 Årets Arkæologi**
Af Lene B. Frandsen & Poul K. Jørgensen
- 160 Bahrain**
Af Lene B. Frandsen
- 167 Retteblad**